

tečniti změnu polohového plánu, pokud jsou ovšem vůbec přípustné bez řízení předepsaného v § 5 stav. řádu, v konkrétním případě proti vůli příslušného obecního orgánu, který se na disposicích polohového plánu usnesl, znamenalo by vzítí obci možnost vykonávat na stavební vývoj vliv, který jí stav. řád výslovně přiznává. To by však bylo v příkrém rozporu se základní směrnicí stav. řádu.

V konkrétním případě šlo o řízení prováděné za účelem přeměny parcel pozemkových v parcelu stavební. Pro toto řízení platí předpisy o řízení parcelačním (srov. Boh. A 9764/32). Tu však je patrné z § 10 a násl. stav. řádu, že v takovémto případě musí býti postupováno ve shodě s plánem polohy, pokud ovšem existuje.

Odchylka od oněch disposic polohového plánu, jež netvoří obligatorní část plánu, byla by možná jedině usnesením obecního zastupitelstva, jímž by uskutečněna byla změna takových disposic plánu, což se však v daném případě nestalo. Je tedy rozhodnutí žal. úřadu, který v konkrétním případě provedl změnu na disposicích polohového plánu, ač k tomu oprávněn nebyl, v rozporu se zákonem, při čemž ovšem zůstává stranou otázka, zda — jak žal. úřad v rozhodnutí nař. dovozuje — je změna, jím provedená, vhodná a vyhovuje lépe účelu, plánem polohy sledovanému, právě tak jako otázka, zda stěžující si obec v jiném případě obdobnou odchylku od disposic polohového plánu sama povolila. Nehledě totiž k tomu, že stížnost proti věcné správnosti nař. rozhodnutí brojí v obou těchto směrech, nejsou tyto skutečnosti způsobilé prokázati, že nař. rozhodnutí je ve shodě se zákonem. Rozhodující je totiž jedině, zda žal. úřad byl oprávněn provést v konkrétním případě změnu na polohovém plánu, aniž záleží jakkoli na tom, zda změna je účelná, ani na tom, zda určitý obecní orgán jindy podobnou změnu povolil. Bylo proto nař. rozhodnutí podle § 7 zák. o ss zrušiti.

Č. 11.770.

Samospráva obecní: O revisi obecního hospodářství zem. úřadem, opatřeních, která zem. úřad podle výsledků revise může učiniti a o předpokladech, za kterých lze obci uložit náhradu nákladu revise.

(Nález ze dne 1. března 1935 č. 12.681/35.)

Věc: Město N. proti zemskému výboru v Brně o revisi obecního hospodářství.

Výrok: Stížnost, pokud se týká náhrady revisních výloh, zamítá se pro bezdůvodnost, jinak se nař. rozhodnutí zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Nař. rozhodnutím vzal žal. úřad na vědomí zprávu o přehledce obecního hospodaření města N., vykonané za léta 1928 až 1931 účetními úředníky zem. úřadu. Současně bylo obci sděleno, že žal. úřad zařídil mimo jiné toto:

O schválení výpůjček, které nejsou dosud dohlédacím úřadem schváleny, nutno, pokud se tak již nestalo, co nejdříve zažádati. Upozorňuje

se výslovně, že i zatímní, zálohové a kontokorentní výpůjčky vyžadují schválení dohlédacího úřadu. Při přehlídce obecního hospodaření bylo zjištěno, že obec uhradila v r. 1928, kdy se jí dostalo příspěvku ze zemského vyrovnávacího fondu, řádnými příjmy obecními tyto mimořádné výdaje: 1. dláždění Mlýnské ulice I. část 174.755 Kč, 2. zakoupení reality Tovární 47 50.000 Kč, a kromě toho, že poskytla z řádného hospodaření hospodaření mimořádnému dotaci 1,000.000 Kč, celkem tedy 1,224.755 Kč. Ježto příspěvek z vyrovnávacího fondu byl obci poskytnut výslovně pouze na úhradu řádných vydání a nikoliv též na úhradu vydání mimořádných, jest obec povinna řádnému hospodaření refundovati z vydání mimořádného tyto částky. Na tuto okolnost bude nutno vzíti zřetel při sepisování obecního rozpočtu na rok 1933 v tom smyslu, že uvedený obnos bude zařazen do úhrady řádného rozpočtu a současně do potřeby a úhrady (výpůjčkou) mimořádného rozpočtu. Podobně jest tomu s částkami: 1. Příspěvek k regulaci majetku M.-ova 9.117 Kč, 2. Zřízení světnice v prázdninovém útulku v P. 12.200 Kč, 3. Doplnění zařízení tamtéž 11.700 Kč, úhrnem 33.017 Kč. I tyto mimořádné výdaje, vyplacené roku 1931 z řádných příjmů obecních, nutno podobným způsobem nahraditi řádnému hospodaření, poněvadž se obci i v tomto roce dostalo zemského příspěvku toliko na úhradu řádných výdajů a nikoliv též výdajů mimořádných. Dále se zem. výbor usnesl na základě § 18 fin. novely z celkových komisionálních výloh, vzešlých touto přehlídkou v částce 3.076 Kč 20 h, polovici předsati k náhradě obci.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvažil nss:

Stížnost uplatňuje především, že žal. úřad nemohl obci uložit, aby zažádala za schválení i zatímních, zálohových a kontokorentních výpůjček, neboť rozkaz ten odporuje ustanovení § 23 č. 2 zák. č. 329/21 Sb., podle něhož schválení dohlédacím úřadem není zapotřebí k uzavření obecní zápůjčky, nebude-li tím obec zatížena déle než do konce roku, kteréžto ustanovení prý bylo zachováno zák. č. 169/1930 Sb. v platnosti.

Zkoumaje k této námitce nař. rozhodnutí, shledal nss, že žal. úřad jednak prohlásil, že jest nutno zažádati o schválení výpůjček, které nejsou dosud dohlédacím úřadem schváleny, jednak »upozornil« obec, že i zatímní, zálohové a kontokorentní zápůjčky podléhají schválení. Není takto z nař. rozhodnutí zjevno, zda jde o příkaz, který obec musí splnit, či zda jde o upozornění, kterým se obci pouze doporučuje, aby zažádala za schválení. Rovněž nelze z něho — když neudává blíže jednotlivých zápůjček, které má na mysli — postřehnouti, které konkrétní akty obecního hospodářství mají po názoru žal. úřadu zapotřebí vyššího schválení. Tato nejasnost zakládá podstatnou vadu řízení, pro kterou bylo nař. rozhodnutí v tomto bodě zrušiti.

Další námitka stížnosti obrací se proti výroku žal. úřadu, že obec jest povinna při sestavování rozpočtu na r. 1933 hleděti k tomu, aby částka 1,224.755 Kč byla zařaděna do úhrady řádného rozpočtu a současně do potřeby a úhrady (výpůjčkou) mimořádného rozpočtu, a že obec se má podobně tak zachovati ohledně položky příspěvku k regulaci majetku M.-ova (9.117 Kč), zřízení světnice v prázdninovém útulku v P. (12.200 Kč) a doplnění zařízení tamtéž (11.000 Kč), tedy celkem

ohledně položek ve výši 33.017 Kč. Stížnost má za to, že žal. úřad vůbec nebyl oprávněn k tomuto výroku, poněvadž § 18 zák. č. 329/1921 Sb. nedává úřadu dohlédacímu právo, aby nařídil odstranění závad zjištěných při revisi obecního hospodářství. Položka 1,224.755 Kč byla již obsažena v účtech za r. 1928, které byly okr. výboru v N. dne 18. prosince 1929 předloženy ke schválení a nebyly v době 3 měsíců pozastaveny, takže jest je považovati za schválené a nemůže proto žal. úřad u příležitosti revise uložit obci, aby změnila již pravoplatně schválené účty.

Nss neshledal tuto námitku důvodnou.

Žal. úřad uvedl, že příspěvek z vyrovnávacího fondu byl jím poskytnut výslovně jen na úhradu řádných vydání a nikoliv též na úhradu vydání mimořádných, a že obec z tohoto důvodu je povinna řádnému hospodaření refundovati uvedenou částku. Založil tedy žal. úřad své oprávnění k tomuto příkazu na tom, že obec nepoužila příspěvku jí povoleného k účelům, ke kterým byl povolujícím úřadem určen. Neopřel tedy žal. úřad, jak stížnost míní, svůj výrok o § 18 zák. č. 329/1921 Sb., t. j. o to, že při revisi obecního hospodářství, provedené podle tohoto zákonného ustanovení, byly zjištěny zmíněné závady, nýbrž o ustanovení § 10 zák. č. 77/27 Sb., z něhož vyvodil právo dozírat nad tím, zda obec použije povoleného příspěvku skutečně k účelu, ke kterému byl jím při povolení určen.

Že by zemský výbor jakožto úřad, povolující příspěvek z vyrovnávacího fondu, nemohl dozírat na to, zda obec příspěvku toho použila k účelům, ke kterým byl jím určen, stížnost netvrdí.

Stížnost je rovněž na omylu, má-li za to, že žal. úřad uložil obci, aby zrušila pravoplatně schválené účty, neboť žal. úřad — odvozuje své právo k zákroku z § 10 zák. č. 77/27 Sb. a nařizuje jako úřad, jenž příspěvek povolil, aby obec se postarala v příštím rozpočtu o to, aby byla splněna podmínka, za které příspěvek byl povolen, — nedotkl se vůbec platnosti schválených obecních účtů. Tím padá i námitka, že žal. úřad nemohl již účty pozastaviti, když uplynula lhůta uvedená v odst. 5 § 16 zák. č. 329/21 Sb.

Stížnost nepopírá pak ani, že příspěvek z vyrovnávacího fondu byl k účelům žal. úřadem naznačeným určen, nýbrž tvrdí jediné, že příspěvku bylo k těmto účelům skutečně použito, neboť vyšší výdaje byly kryty vyšším výnosem přírážek a položka 33.017 Kč byla hrazena úsporami u jiných položek. Poněvadž obci nebyla revisní zpráva dána na vědomí, nemohla tuto okolnost vyjasniti a jest proto řízení vadné. Ostatně neodůvodňuje žal. úřad, proč má za to, že příspěvku z vyrovnávacího fondu bylo použito právě k uhrazení uvedených mimořádných výdajů. Nss shledal stížnost v tomto ohledu důvodnou.

Ze správních spisů není patrné, že by obci byla revisní zpráva, na které žal. úřad v tomto bodě svůj výrok založil, dána na vědomí. Nebylo tedy obci umožněno, aby mohla seznati skutkový základ žal. úřadem přijatý a řádně se brániti proti tomuto skutkovému zjištění; je proto nař. rozhodnutí, založené na tomto nedostatečně zjištěném skutkovém základě, stíženo podstatnou vadou, pročež je bylo i v tomto bodě zrušiti.

Konečně směřuje stížnost proti výroku žal. úřadu, že obec jest povinna hraditi polovici nákladů vzešlých přehlídkou. Stížnost uplatňuje, že zde nešlo o odbornou revisi ve smyslu odst. 2 § 18 zák. č. 329/1921 Sb., jak vyplývá z nař. rozhodnutí, kde se mluví jen o přehlídce. V nař. rozhodnutí se nikde ani netvrdí ani neodůvodňuje blíže, že by byly zjištěny v obecním hospodářství nesprávnosti nebo nepořádky, jimiž lze přý rozuměti pouze takové vady obecního hospodářství, kterými obci vznikla nebo mohla vzniknouti nějaká škoda. Obci nebylo ani sděleno, v čem spočívá náklad; nestačí pouze udati cifru celkového nákladu. V tomto bodu nemohl nss stížnosti přisvědčiti.

Podle odst. 2 § 18 cit. zák. nese náklad spojený s přehlídkou nebo revisí pravidelně vyšší úřad dohlédací, který ji provádí. Obci může býti uložena náhrada nejvýše polovice nákladu, vzniklého provedením odborné revise, zjistí-li se nesprávnosti nebo nepořádky v hospodářství obecním. Podle tohoto ustanovení může býti obci uložena náhrada nejvýše polovice vzniklého nákladu jen, šlo-li o odbornou revisi obecního hospodářství, nikoli, šlo-li o pouhou přehlídku bez odborného přezkoumání buď celého hospodářství neb některého jeho odvětví (viz odst. 1 § 18).

Žal. úřad sice označuje provedený úřední úkon jako přehlídku obecního hospodářství, leč přesto, že užívá slova »přehlídka«, je patrné, že nešlo o pouhou přehlídku ve smyslu cit. ustanovení, neboť ze zprávy podané zem. účetními úředníky ze 17. června 1932 jde najevo, že v obci bylo těmito odbornými úředníky provedeno podrobné přezkoumání celého obecního hospodaření, tedy odborná revise.

Podmínkou pro uložení náhrady polovice nákladu jest dále podle odst. 2 § 18, že byly zjištěny nesprávnosti nebo nepořádky v hospodářství obecním. Nař. rozhodnutím byly obci činěny různé výtky a sděleny různé závady zjištěné při revisi obecního hospodářství, z nichž některé nebyly ani touto stížností vzaty v odpor. Není tedy správné tvrzení, že nebyly v obecním hospodářství zjištěny nesprávnosti. Že by nesprávnostmi mohly býti rozuměny pouze takové závady, kterými obci vznikla nebo mohla vzniknouti škoda, nikoli však závady spočívající v nedodržení pořádkových předpisů cit. zák., nelze vyvoditi (viz též nál. Boh. A 11.735/35).

Úřad sdělil obci, že náklad na revisi spočívá v komisionelních výlohách zem. úředníků, uvedl tedy druh nákladu, který má býti obcí z polovice hrazen. Obec nenamítá, že jí náklady byly započteny nesprávně; aby úřad uvedl jednotlivé položky komisionelních výloh, nebylo třeba. Jsou tedy námitky, směřující proti uložení náhrady polovice nákladu, bezdůvodnými.

Č. 11.771.

**Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
Pojistná povinnost domácího dělníka podle zák. č. 184/1928 Sb.; zaměstnání vedlejší, zaměstnání příležitostné?**

(Nález ze dne 2. března 1935 č. 11.367/35).